

אלו הן הגולים פרק שני מכות

(א) ויבא כמ: סוכה מ: מניג: ו: ז"ק קכג: (ב) ככותב לא: א קדוש (ג) עמ: (ד) וי מוס זכתי מה: ד"ה דומיא: (ה) נמטר המטה א"ר: (ו) וי מוס: חולין לו: בסוף ד"ה מ"ט דרשב"א וכו' מה שהניחו במצות: (ז) נכסא: דין: (ח) ויקרא כל: (ט) [קמח: די: (י) טעם סד: (יא) נכסא: מעלה (יב) נמטר: (יג) ויקרא דבוא: דמוח: פרט: (יד) נכסא: (טו) נכסא: משום דחלוה מגורשה:

תורה אור השלם

1. וקדי לכה הקדים למקלט מגאל ולא ימות הרצח עד יעדרו לפני הקדוה למשפט:

במדבר יב: יד ואת הקדים אשר תחבו לקלמ את שש עיר המקלט אשר תחבו להם שְׂקוּהוּ הרצח ועליו תחבו ארבעים ושנים עיר: במדבר יב: יד ויקרא אחות אבותי ויקרא מה מא 4. כי בעיר מקלטו שבת עד מות הבחן הגדל והחרי מות הבחן הגדל ישבו הרצח אל ארץ אַחֲזוּהוּ: במדבר יב: כח

הגהות הב"ח

(א) גמ' לנס לכל נכיסס. כי ע"ל דף ט ע"א דדרשניה ליה למשעו דוקא לנס ולא לגרים: (ב) במשנה משו שתי שמות וכו' והאובל לנס: (ג) רש"י ד"ה אלו וכו' לאשמועי' דאלמנה וגרושה: (ד) שם גמ' מעשר עני בהרעה: (ה) ד"ה נתינים מן הגבושים הן ומלקות: (ו) תוס' ד"ה גרושה וכו' דחלוה מימי לה מוירי' ואשרה גרושה שמע דבא לפרש דחלוה לחודל:

הגהות הגר"א

[א] גמ' כפואו אומר ז"ל שנאמר:

מוסף רש"י

ואלו הן הלוקין. אם המרו כסן (כתובות לא): אלמנה וגרושה. זה על אלמנה שהיא גרושה חייבין עליה משום שני שמות. משום אלמנה ומשום גרושה (קדושין טח).

מעלים היו. הערים שזכו ללוים שרוחצים שוכרים מהם את צמי הדירה: **חוזר לשררה שהיה זה.** אם היה נשיא או ראש בית אב"ט חוזר לגדולתו כשישוב לעירו בזמית כה"ג: **גב' מחלוקת נפש.** ערי מקלט: **לנס.** לרוחצים נאמר והיו לנס הערים למקלט: **ושז אל משפחהו.** צעזע צערי כתיב כשיזאל חפשי נפש או ציובל: **למה שהחוקו אבותיו.** לשררה: **אל אחוזם אבותיו כאבותיו.** כיפה דמילמיה דרבי מאיר היא ומציא רביה לדרבי מסוף המקרא שחוזר לגדולתו שנאמר ואל אחוזת אבותי אל כל חוקת אבותי: וכן בגולה. כמחלוקת צעזע צערי כך מחלוקת נרוחצו שגלה וחוזר צמיתת הכסן והמכסא יליף דכשהוא אומר כלן ישבו קרל יתירל דמלי למכתב ושז אל משפחהו ואל אחוזת אבותיו ולשמוק: **לנפוש אם הרואה.** דמופנה לרון הימנו גזירה שזה נאמר כלן ישבו ונאמר נרוחצו ישבו הרואה אל ארץ אחוזתו כדמפרש ואזיל מאי וכן בגולה ומסקנא גמר שזכה עיניה מהמס:

הדרן עלך אלו הן הגולים

אלו הן הלוקין. אלו לא דוקא דמנא זשייר לוקין טובא אלא מנא חייבי כריתות לאשמעינין דיש מלקות צמידי כריתות ותנא אלמנה וגרושה לאשמעינין (א) אלמנה וגרושה חייבי עליה משום שתי שמות וכו' ותנא טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו דלא מפרש לאו ידידהו צדיאל וכן הקדש שלא נפדה ואיידי דמנא הקדש מנא מעשר שני (ב) צדיאל דתריייו מלקות ידידהו משום מחוסרי פדייה וכן כרובן יש דבר חסן: (ג) נפיש. מן הגבושין היא ואשמועינין משום ללא מתחנן צם (דבריס ו'): (ה) **אלמנה וגרושה.** שנחלמנה מאיש אחד ונתגרשה מאיש אחר חייב עליה שתי מלקות משום שתי שמות משום שתי אזירות ששתייהן מפורשות במקרא ואזהרה לתריייהו קיימא: **גרושה ותולוצה.** גרושה היא חלוצה אינו חייב עליה אלא משום גרושה שהחלוצה אינה כמותה אלא מצויא מיימיתן לה דתינא בקדושין (דף עה. עט). גרושה (ה) אין לי אלא גרושה חלוצה מנין מ"ל ואשה: **עמא שאכל אם הקודש.** אזירותו מפרש בגמרא (ט) **נוטר.** כתיב ציה (שמות כט) ושרפת את הגומר צאס לא יאלכ כי קדש הוא. ואזהרת פגול מני מהכא מדכתיב כי קדש הוא כלומר מפני שהוא קודש שנשפסל למדנו מכאן כל שבקדש פסול צה הכתוב יתן לא תעשה על אכילתו והכי אמרינן לקמן ואזהרת עמא והכשר אשר יגע בכל עמא לא יאלכ (ויקרא ז): **והשוחט.** קדשים בחוך או העעלה קדשים בחוך. אזירת מעלה השמר לך פן תעלה וגו' (דבריס יז) אזירת שוחט יליפין צוצחים צפרק השוחט והמעלה (דף ק). איכא דיליף מלל יצחו עוד וגו' [ויקרא י] ואיכא דיליף לה מגזירה שזה דבאזה הצאה שוחט ממעלה: **האוכל ציום הכפורים.** וליף אזירתיה צפרק בתרל דיומא (דף קז. פב). **המפטם אם השמן.** העושה שמן דבוגמת שמן המשחה: ואזהרתיה וצמיתותיה לא תעשו כמור (שמות ט) וכן צפרקו וצמיתותיה לא תעשו לכם (עס): **והסך צמן המשחה.** מאותו שעשה משה במדבר דכתיב על צער אדם לא יסך (עס): **אל טבל.** אזירתיה מולל יתללו את קדשי בני ישראל אשר ירימו ויקרא [ב] צעמדין לתרום הכתוב מדבר והכי מפרש לה צננהדין צאלו הן הנשרפין (דף קז. פג). **ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו.** אף הוא טבל: **ומעשר שני שלא נפדה.** והוא אוכלו חוך לירושלים וכתיב לא תוכל לאלכל צעעריך וגו' (דבריס יז): **הקדש שלא נפדה.** אזירותו אינו מפורשת כל כך ונראה צעניי דמהכא אהא דתינא (פסהדין עס) הויד צמעליה רבי אומר צמיתת וחכמים אומרים צזארה ואמרי' (י) מאי טעמיה דרבי אחא חטא מתרומה ורצון מיעט רחמנא ומתו צו ולא צמעליה מנימיה הוא דמעעיה וגזירה שזה כדקיימא קיימא וילפינן אזירה דמעליה מאזהרה דתרומה דכתיב זה וכל זר לא יאלכ קדש ורוב הלכות מעליה היא למדה (מ תרומה צמרת כהניס (ב) צגזירה שזה זו: **צאולל מנה גרסינן שהוא חייב משום סרך השורף על הארץ:** גב' חייבי כריתוס קסני. כל חייבי כריתות שאין צהן צמיתת צ"ד החכרו צמשנתו לענין מלקות ואחד מכל חייבי מיתות בית דין לא הוזכר צה ללקות אם המרו צו למקלות: ישנו

מעלים היו שבר צייים. פי' רוחצים הצאים ודרים שם צריכין להעלות מן וארטונא ללוים דלא תימא גזירת המלך על הלוים לעבד אותם צעירין: **צבם צרכיכם.** דאין צריכיס להעלות שוס דצר ללוים: **גמר שיבה שיבה.** נראה דהיינו דוקא לרבי מאיר דלצטריך לג"ש אצל לרבי יהודה הא איכא קרל צדיאל גבי רולח וצ"כ הא דקמני לעיל וכן צגולה כ"ו ממילמל דר' מאיר הוא:

הדרן עלך אלו הן הגולים

ואלו הן הלוקין והבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה: יאלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר (א) אלמנה וגרושה חייבין עליה משום (ב) שני שמות גרושה וחלוצה אינו חייב אלא משום אחת בלבד: **הטמא שאכל את הקדש והבא אל המקדש טמא ואוכל חלב ודם ונתר ופגול וטמא והשוחט ומעלה בחוך והאוכל חמץ בפסח והאוכל והעושה מלאכה ביום הכפורים והמפטם את השמן והמפטם את הקטורת והסך בשמן המשחה והאוכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים אבל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו ומעשר שני (ג) והקדש שלא נפדו כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב רבי שמעון אומר כל שהוא וחכמים אומרים לבית אמר להן רבי שמעון (ד) אי אתם מודים לי צבאוכל נמלה כל שהוא שהוא חייב אמרו לו ימפני שהיא כברייתה אמר להן אף (ה) חטה אחת כברייתה: **גב' חייבי כריתות קא תני חייבי כריתות ואחד חייבי מיתות בית דין מני רבי עקיבא היא דתניא אחד חייבי כריתות ואחד חייבי מיתות בית דין יסנו****

ואלו הן הלוקין והבא על אחותו ב"ו. תנא זשייר עמא ששימש זר שאכל תרומה וצבל מוס ששימש אונן מקריב מוית חושן מכה גחלת על גבי מערכה אלא לא חשיב לאוי גרידי אלא צבותן שיש צהן חידוש והא דקא חשיב כריתות דאין צהן מיתת צ"ד לאשמעינין דלע"ג דליכא כרת ולוקין ואין צריך למנוח צהס חידוש צהצן כריתות דקמני וצקונטרס דחק למנוח צהס חידוש אלמנה לכהן גדול נקט משום צדעי למימני אלמנה וגרושה חייב משום שתי שמות: **גרושה וחלוצה אינו חייב אלא אחת.** פי' הקונט' משום (א) גרושה חלוצה מייתי לה (ב) ואשה גרושה מלקות לפירושו דחלוצה לחודא איכא מלקות דלאורייתא זה אינו דאך אמרינן צפ' עשרה יחסין (קדושין דף עה.) (אחות) חלוצה דרצנן והא דלעיל תנא וחלוצה אגב גרושה תניא אי נמי מכת מדרות דרצנן וזהא כיון דהיא גס גרושה לוקה צה מלקות דגרושה שהיא דלאורייתא ולא לקי מכת מדרות דרצנן: רבי ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה יאלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר (א) אלמנה וגרושה חייבין עליה משום (ב) שני שמות גרושה וחלוצה אינו חייב אלא משום אחת בלבד: **הטמא שאכל את הקדש והבא אל המקדש טמא ואוכל חלב ודם ונתר ופגול וטמא והשוחט ומעלה בחוך והאוכל חמץ בפסח והאוכל והעושה מלאכה ביום הכפורים והמפטם את השמן והמפטם את הקטורת והסך בשמן המשחה והאוכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים אבל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו ומעשר שני (ג) והקדש שלא נפדו כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב רבי שמעון אומר כל שהוא וחכמים אומרים לבית אמר להן רבי שמעון (ד) אי אתם מודים לי צבאוכל נמלה כל שהוא שהוא חייב אמרו לו ימפני שהיא כברייתה אמר להן אף (ה) חטה אחת כברייתה: **גב' חייבי כריתות קא תני חייבי כריתות ואחד חייבי מיתות בית דין מני רבי עקיבא היא דתניא אחד חייבי כריתות ואחד חייבי מיתות בית דין יסנו****

הדרן עלך אלו הן הגולים

ואלו הן הלוקין והבא על אחותו ב"ו. תנא זשייר עמא ששימש זר שאכל תרומה וצבל מוס ששימש אונן מקריב מוית חושן מכה גחלת על גבי מערכה אלא לא חשיב לאוי גרידי אלא צבותן שיש צהן חידוש והא דקא חשיב כריתות דאין צהן מיתת צ"ד לאשמעינין דלע"ג דליכא כרת ולוקין ואין צריך למנוח צהס חידוש צהצן כריתות דקמני וצקונטרס דחק למנוח צהס חידוש אלמנה לכהן גדול נקט משום צדעי למימני אלמנה וגרושה חייב משום שתי שמות: **גרושה וחלוצה אינו חייב אלא אחת.** פי' הקונט' משום (א) גרושה חלוצה מייתי לה (ב) ואשה גרושה מלקות לפירושו דחלוצה לחודא איכא מלקות דלאורייתא זה אינו דאך אמרינן צפ' עשרה יחסין (קדושין דף עה.) (אחות) חלוצה דרצנן והא דלעיל תנא וחלוצה אגב גרושה תניא אי נמי מכת מדרות דרצנן וזהא כיון דהיא גס גרושה לוקה צה מלקות דגרושה שהיא דלאורייתא ולא לקי מכת מדרות דרצנן: רבי ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה יאלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר (א) אלמנה וגרושה חייבין עליה משום (ב) שני שמות גרושה וחלוצה אינו חייב אלא משום אחת בלבד: **הטמא שאכל את הקדש והבא אל המקדש טמא ואוכל חלב ודם ונתר ופגול וטמא והשוחט ומעלה בחוך והאוכל חמץ בפסח והאוכל והעושה מלאכה ביום הכפורים והמפטם את השמן והמפטם את הקטורת והסך בשמן המשחה והאוכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים אבל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו ומעשר שני (ג) והקדש שלא נפדו כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב רבי שמעון אומר כל שהוא וחכמים אומרים לבית אמר להן רבי שמעון (ד) אי אתם מודים לי צבאוכל נמלה כל שהוא שהוא חייב אמרו לו ימפני שהיא כברייתה אמר להן אף (ה) חטה אחת כברייתה: **גב' חייבי כריתות קא תני חייבי כריתות ואחד חייבי מיתות בית דין מני רבי עקיבא היא דתניא אחד חייבי כריתות ואחד חייבי מיתות בית דין יסנו****

הדרן עלך אלו הן הגולים

ואלו הן הלוקין והבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה: יאלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר (א) אלמנה וגרושה חייבין עליה משום (ב) שני שמות גרושה וחלוצה אינו חייב אלא משום אחת בלבד: **הטמא שאכל את הקדש והבא אל המקדש טמא ואוכל חלב ודם ונתר ופגול וטמא והשוחט ומעלה בחוך והאוכל חמץ בפסח והאוכל והעושה מלאכה ביום הכפורים והמפטם את השמן והמפטם את הקטורת והסך בשמן המשחה והאוכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים אבל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו ומעשר שני (ג) והקדש שלא נפדו כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב רבי שמעון אומר כל שהוא וחכמים אומרים לבית אמר להן רבי שמעון (ד) אי אתם מודים לי צבאוכל נמלה כל שהוא שהוא חייב אמרו לו ימפני שהיא כברייתה אמר להן אף (ה) חטה אחת כברייתה: **גב' חייבי כריתות קא תני חייבי כריתות ואחד חייבי מיתות בית דין מני רבי עקיבא היא דתניא אחד חייבי כריתות ואחד חייבי מיתות בית דין יסנו****

פב א מיי פ"ח מהל רולח הלכה י:
פג ב מיי פ"ט מהל הל"ד:
פד ג ד מיי שס פ"ח הל"ז:
פה [ה] מיי פ"ג מהל עגדיל דין ח:
א ו מיי פ"ט מהל סנהדין הלכה א [מן סי' א עד סי' ז] ופ"א מהל אסורוי ציהא הל"ז:
ב ז מיי פ"ט מהל סנהדין הל"ד [ספי קנא קנן] ופ"ו מהלסלס אסורוי ציהא הלכה ז ג:
ג ח מיי פ"ט מהלסלס סנהדין הל"ד [ספי קנן] ופ"ו מהל' אפי' מהל' אפי' מהלסלס אסורוי ציהא הל' ט:
ה י מיי שס הלכה ז:
ו כ הל' צמי' פ"ט מהל' סנהדין:
ז ל מיי פ"י מהלסלס מהלסלס אסורוי הל' יט וכלכל כד:
ח מ ג מיי שס פ"צ הל' כח סמג לואין קלג:

(א) כ"ה הגיר' בירושלמי ופ"ל בנפשי וח"ש היו הערים כ"ו: